

Magyar nyelvtan érettségi tételek

12. B osztály számára

2010-2014

Az ember és nyelv

1. A nyelv mint jelrendszer
2. Nyelv és gondolkodás, nyelv és megismerés

Kommunikáció

3. A kommunikáció formája: a szóbeliség és írásbeliség
4. Az emberi kommunikáció nem nyelvi eszközei

A magyar nyelv története

5. A magyar nyelvrokonság főbb bizonyítékai néhány példával
6. A magyar nyelv történetének főbb szakaszai
7. A nyelvújítás mibenléte, történelmi, művelődéstörténeti háttere, hatása – példák alapján.

Nyelv és társadalom

8. A nyelvközösség helyzete és nyelvhasználata közötti összefüggés
9. A tömegkommunikáció leggyakoribb műfajai és hatáskeltő eszközei

A nyelvi szintek

10. A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere: a hangok találkozása (alkalmazkodása) és helyesírásuk.
11. A magyar helyesírás alapelveinek alkalmazása és magyarázata példákkal.
12. Az állítmány és az alany. A tárgy és fajtái.
13. A szókincs változásának okai, a szókészlet rétegei

A szöveg

14. A szövegösszetartó erő: jelentésbeli és grammatikai kapcsolóelemek
15. A szóbeliség és írásbeliség hatása szövegformálásra és a szöveg előadására

A retorika alapjai

16. A retorika mint a meggyőzés művészete a gondolatközlésben
17. A beszéd felépítése, a szövegszerkesztés lépései az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
18. Az írásbeli meggyőzés eljárásai, az érvelés műfajai: a bizonyítás, cáfolat, néhány érvtípus.

Az irodalom határterületei

19. A képszerűség stíluseszközei és hatása: képek, képrendszerek felismerése, értelmezése.
20. A társalgási stílus ismérvei, minősége.